

קמפוס יד בן צבי וגן הכוזרי

אפריל 2013

רחל וינר|ורד סינגר|אדריכלות נוף
wiener|singer|landscape architects

ארכיון יד יצחק בן-צבי

1. שביל הכוזרי ומתחם בן צבי-ערכי שימור מצטברים בסיפורה ההיסטורי של רחביה

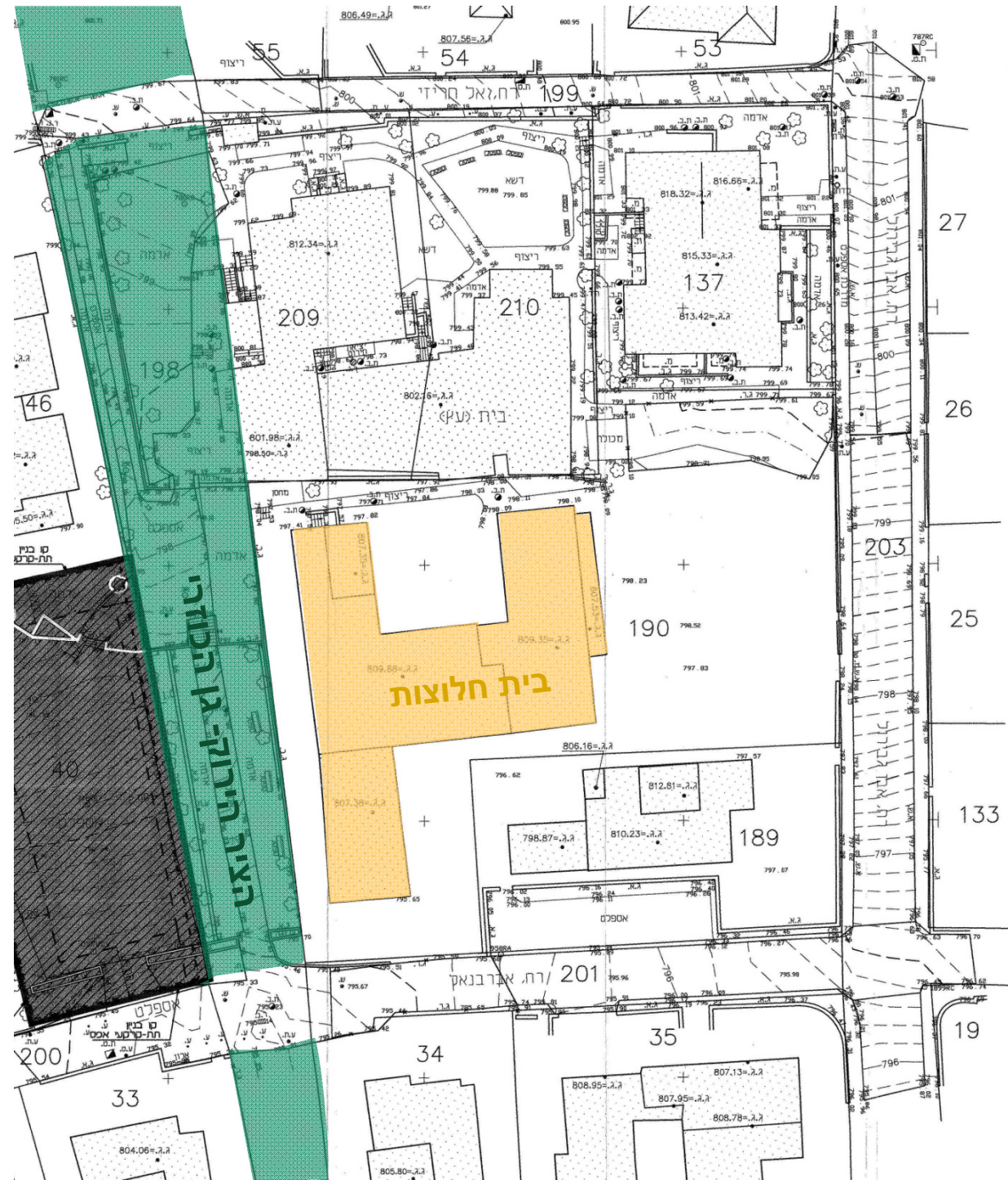

1922- שלב א'- תכנון שכונת רחביה א' וגן הכוזרי

כאשר הוקמה שכונת רחביה העסיקה חברת הכשרת היישוב את **אדירכל ריכארד קאופמן**, על מנת שיתכנן את השכונה כשכונת גנים בהשראת עיר הגנים האירופאית, תוך יישום עקרונות הסגנון הבינלאומי שרווח באותה עת בארץ. במרכז השכונה תוכננה שדרה ירוקה החוצה את השכונה מצפון לדרום. שדרה זו נועדה להולכי רגל ולמטיילים והייתה אמור להיות, על פי התכנון, רחבה יחסית.

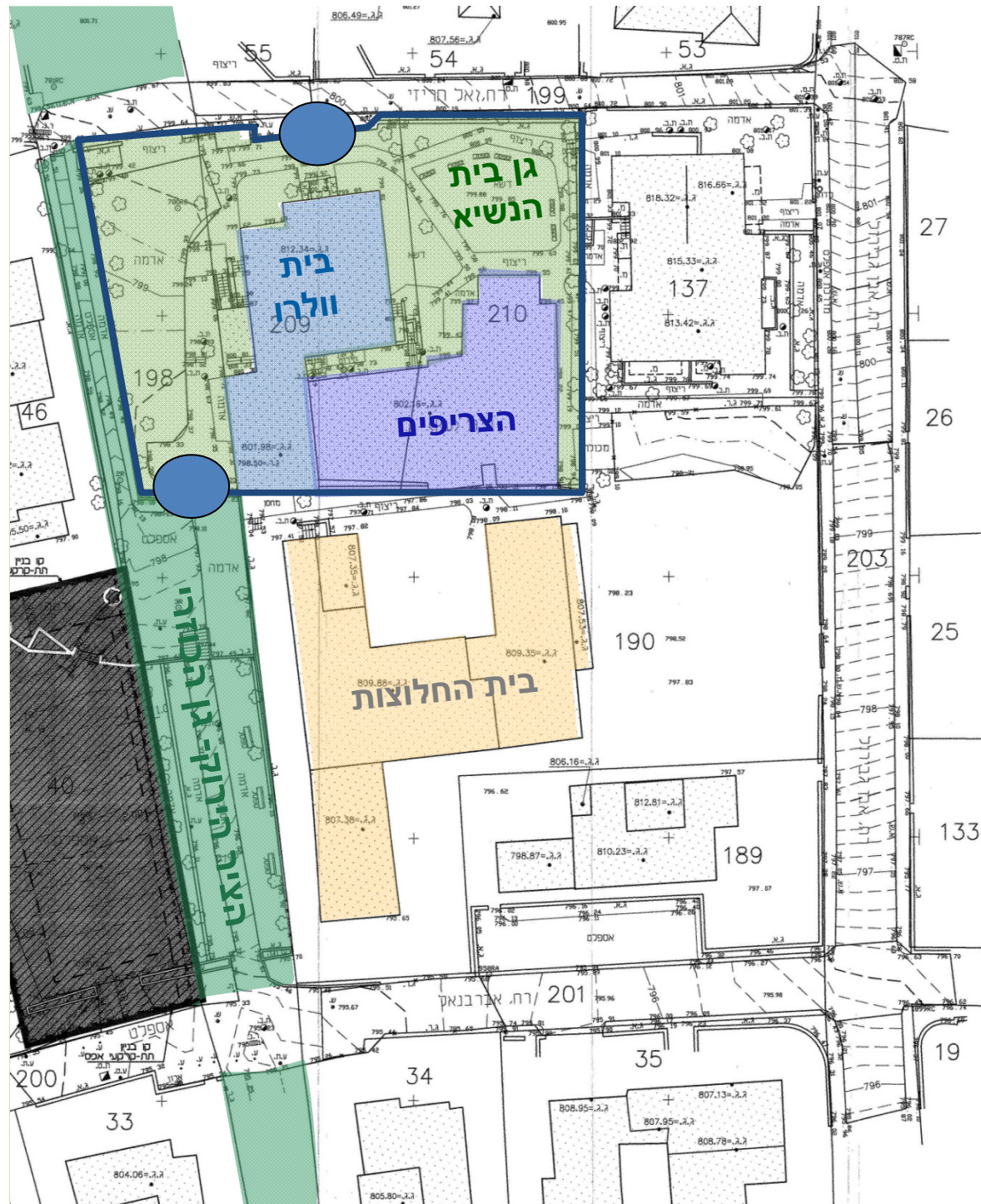
האזור הירוק - גן הכוזרי

1924 – שלב ב' -רחל ינאית מקימה את המשתלה ומשק פועלות

1940-1943 – בית חלוצות מוקם

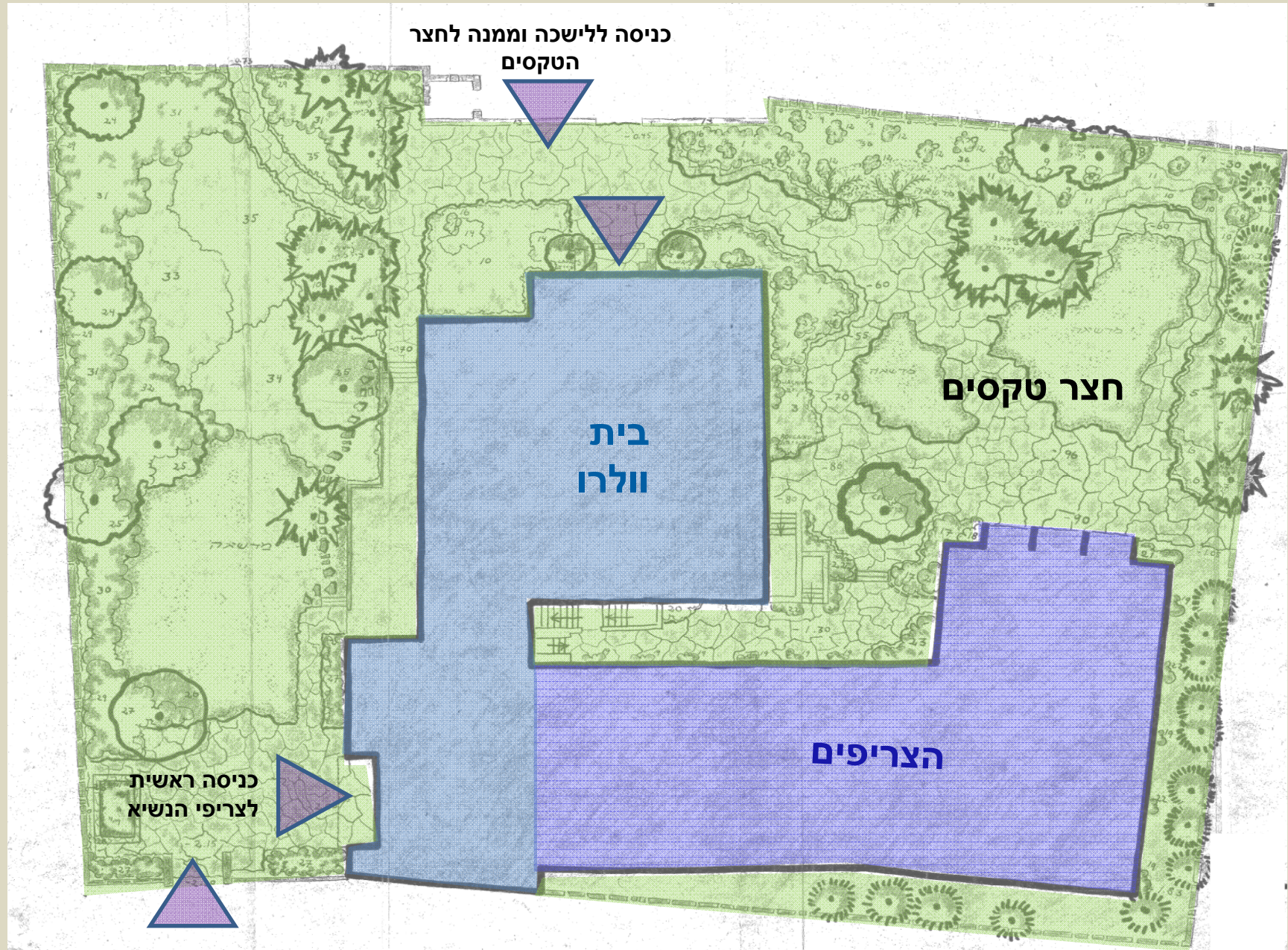
1953-שלב ג'-בית הנושא: בחודש דצמבר 1952, נבחר יצחק בן צבי לנשיאה השני של מדינת ישראל. מדינת ישראל רכשה את בית וולרו הסמוך לצריף המגורים של המשפחה, ולצד הבית הוקמו שני צריפים זה לצד זה.

נתחם שטח השביל נוצר המעקף: במרכז השדרה נבנה גן מגודר לבית הנושא וחלקים מהשדרה הופקעו למטרה זו.

הסופר יהודה האזרחי בספרו "עיר אבן ושמיים" מתאר את הקטנת שטח השדרה: "יצחק בן צבי ז"ל השתכן, עם היבחרו לנשיא המדינה, ב...בית ולירו... נשיא המדינה זקוק, כידוע, לביקתת שומרי ראש, וכן לגן פרטי. משמע, שהכרח לבתר את הגן הציבורי, לספחו אל הבית הסמוך, להקים בו גדר גבוהה, כמגן מפני עוברי אורח טרדניים, בלתי מוזמנים."

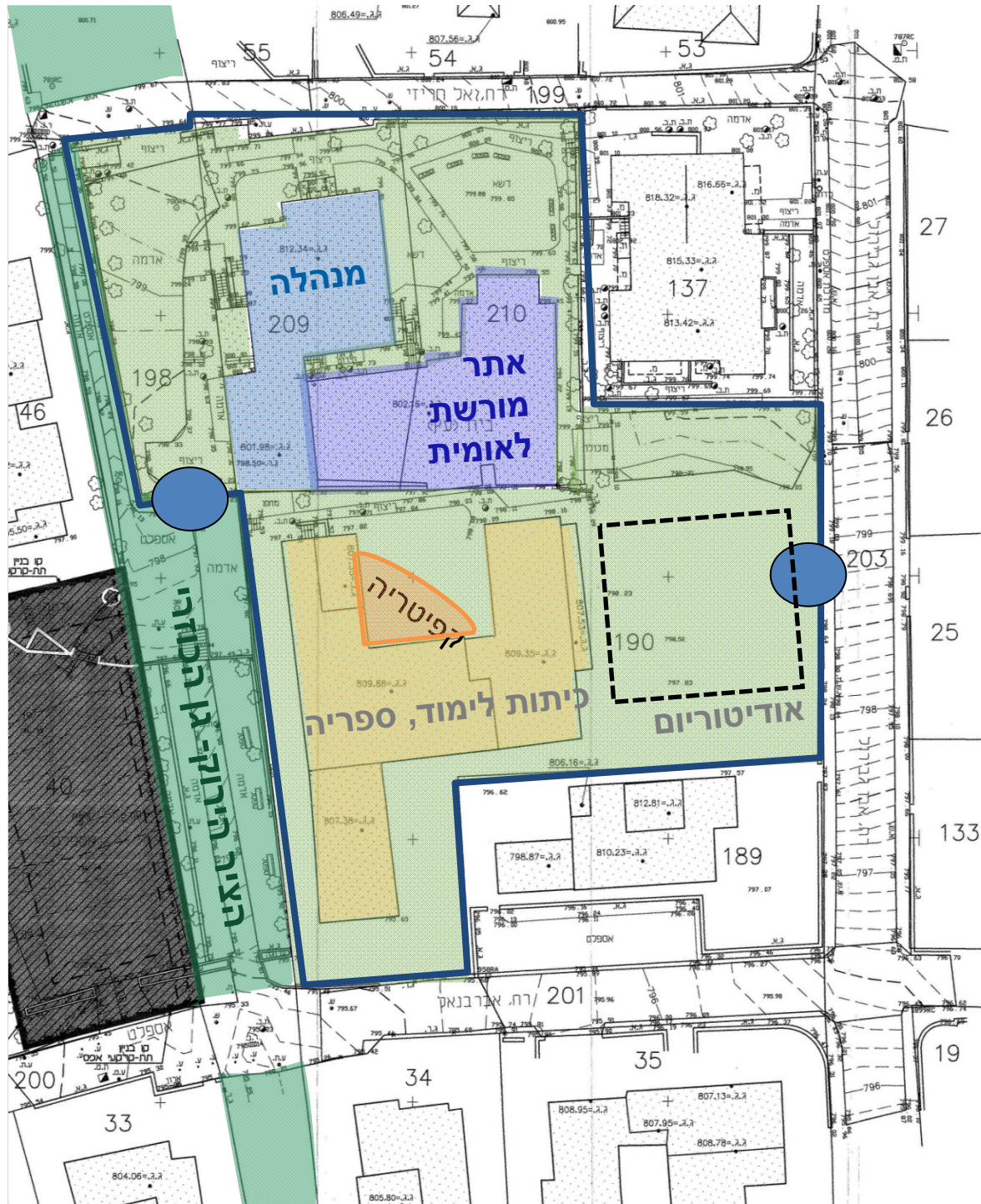
מתחם בית הנשיא- גן שתוכנן ע"י אדריכל הגנים מאיר ויקטור

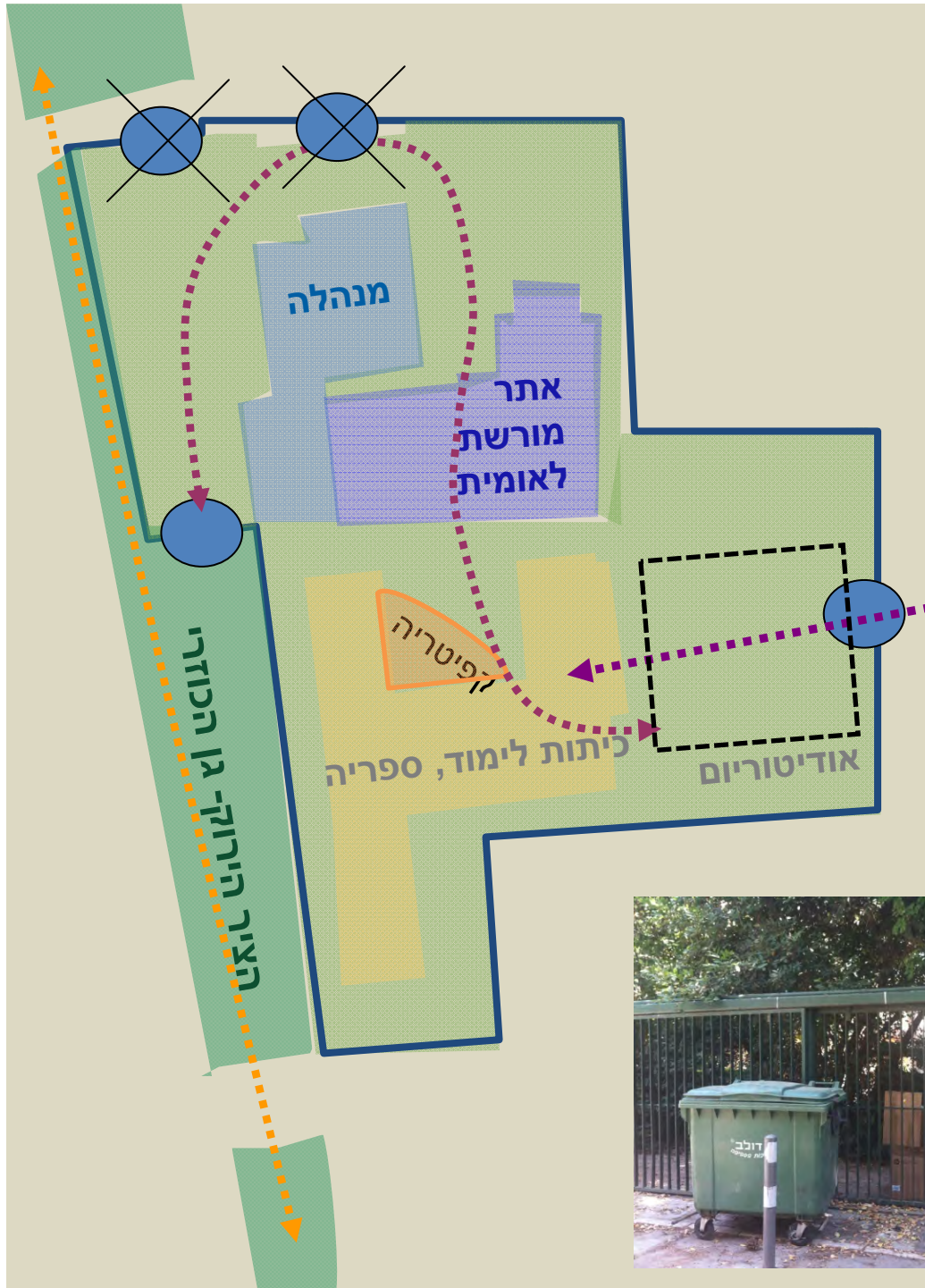
פעילות יד בן צבי כיום

1964-שלב ד'-יד בן צבי: כמה חודשים
לאחר פטירתו של יצחק בן צבי, ייסדו את יד
יצחק בן צבי.
דוד בן גוריון הבטיח לרחל כי הצריך והבית
שלידו ישמשו את יד יצחק בן צבי.

בשנת 2003- תוספת בית החלוצות
למוסד יד בן צבי.
הבנין החדש מכיל פונקציות נוספות כגון:
חנות הספרים, אודיטוריום וספרייה.
אחת ממטרות התכנון היא לחזק את
הקריאות של המוסד כקמפוס, לחדד את
מערכת הסירקולציה, ולקבוע את מיקום
הכניסות בהתייחס להקשר העירוני.

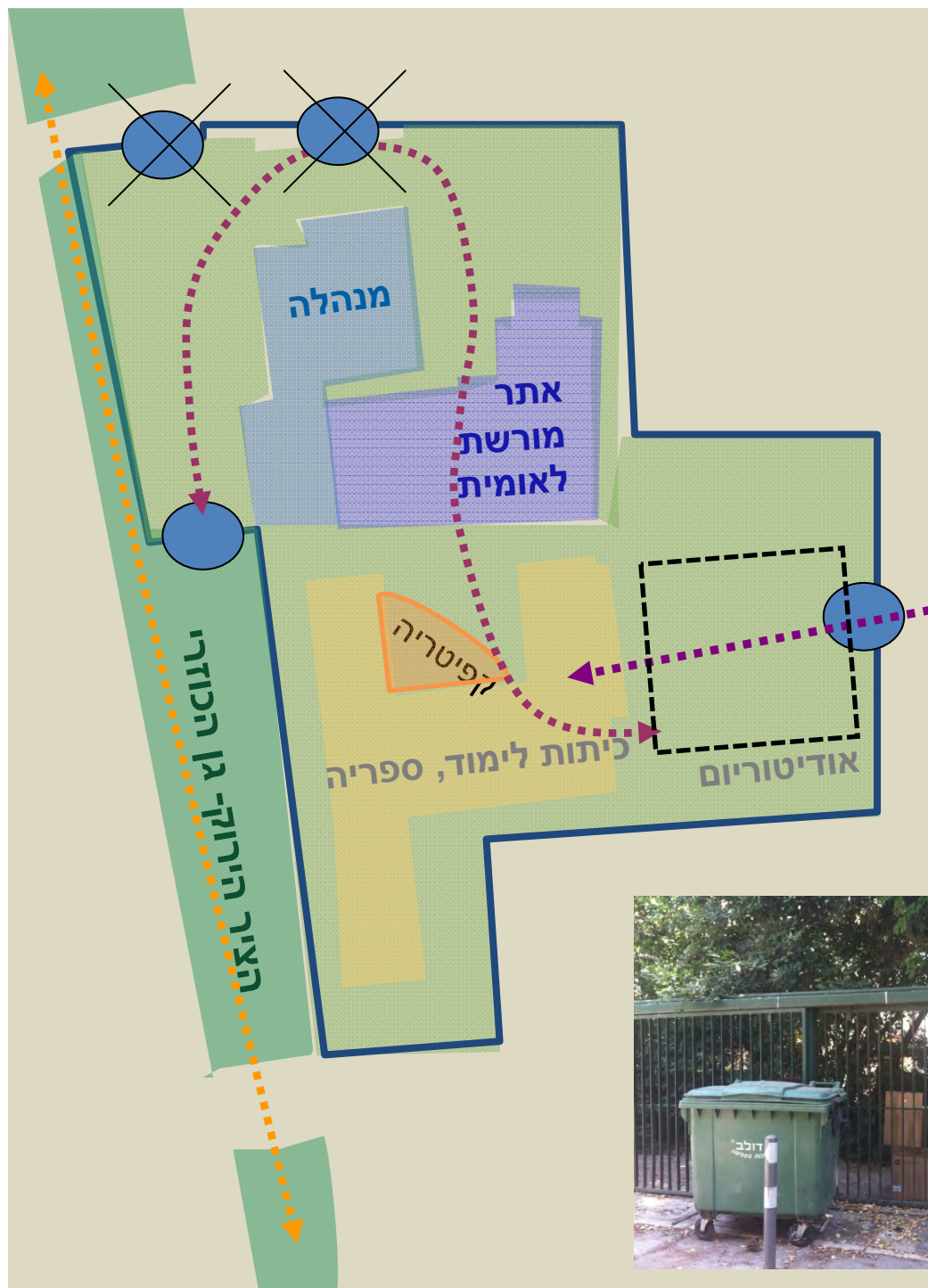

פעילות יד בן צבי כיום

מטרות

1. בדיקת חלופות לפיתוח שטח מתחם בית הנשיא שבגבולות גן הכוזרי תוך בחינת מטרותיו וחזונו של יד בן צבי אל מול הציבור ונציגי השכונה
2. בחינת ההקשרים של הקמפוס לסביבתו, כולל מערך הכניסות והסירקולציה הפנימית.
3. הדהוד של הנרטיב ההסטורי תוך כדי שימור אופי ותצורת גן בית הנשיא וערכי הנוף שבו.

תכנון ממשק יד בן צבי וגן הכוזרי

אלטרנטיבה מוצעת :

הגדרת מתחם הקמפוס בקיר בית וולרו

שימור חלקי של החומה המקיפה ופיתוח השטח כשצ"פ המספר את סיפור המקום. כולל אזורי ישיבה והתכנסות לקבוצות ומטיילים.

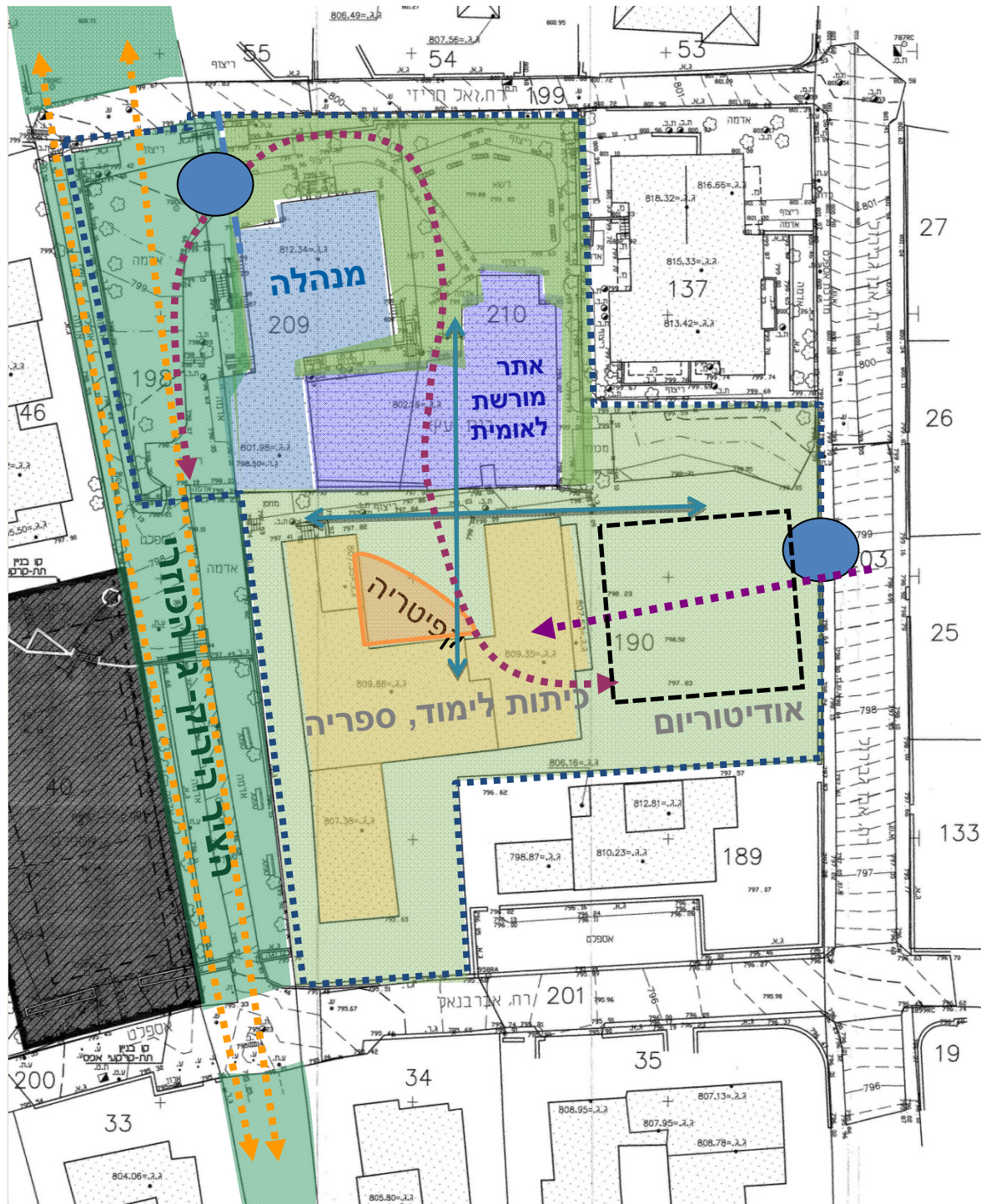
משמעויות:

חיבור קטע גן בית הנשיא אל הציר הירוק של שכונת רחביה והנגשתו לציבור הרחב.

תכנון וביצוע של הגן בהתאם לעקרונות שימור ברוח התכנית של אדריכל מאיר ויקטור, ובהתאמה לתקנים לשטחים ציבוריים- נגישות, תאורה וכו'

שימור מתחם בית הנשיא לפי ההתוויה ההיסטורית, תוך כדי שימור אפי ותצורת גן בית הנשיא וערכי הנוף שבו.

הזדמנות לתוספת של תכנים והכשרת השטח לקבוצות מבקרים.

תכנון ממשק יד בן צבי וגן הכוזרי

תכנון ממשק יד בן צבי וגן הכוזרי- אלטרנטיבה מוצעת -

תכנון ממשק יד בן צבי וגן הכוזרי- אלטרנטיבה מוצעת -

שימור תוואי קיר הגדר והשערים, פתיחתם באופן קבוע.

שימור אופי הגן בהתאם לפרטים וחומרים של אדריכל מאיר ויקטור

בניית איזורים התכנסות והדרכות לקבוצות מטיילים

תוספת תכנים בכיתובים על אלמנטים בגן, שיספרו את הסיפור ההסטורי.

תכנון ממשק יד בן צבי וגן הכוזרי

